

VIBEKE BRODERSEN

Look at Britain!

London i september.

Der synes stadig ikke at være nogen tegn på opvågningen i den kommercielle engelske filmproduktion. De fremtrædende talenter forsvinder udenlands, og de personligheder, der har vist deres skabende fantasi inden for eksperimentalfilmen, lader der ikke til at være brug for i filmindustriens farveløse strøm af selvforherligende krigsfilm og middelmådige lystspil. Det er karakteristisk, at fotografen *Walter Lassally*, der har gjort sig gældende i en række af de moderne engelske eksperimentalfilm, har måttet tage til Grækenland for at medvirke i sin første spillefilm — „Pigen i Sort“ (*Michael Cacoyannis*). Det eneste liv at spore har været „National Film Theatre“s forevisninger af „den frie film“. Første program i serien bestod af „O Dreamland“, „Momma Don't Allow“ og „Together“, som jeg omtalte i „Kosmorama 16“. Det andet program under titlen „Free Cinema“ bestod af udenlandske eksperimentalfilm, og med det tredje, „Look at Britain!“, vendte vi tilbage til den engelske social-poetiske dokumentarfilm.

De to væsentligste film i dette program er af vidt forskellig art og dog fælles om det mål at nære kunsten til hverdagen. De er begge præget af det *personlige engagement*, der ofte savnes i dokumentarfilm.

Lindsay Andersons „Every Day Except Christmas“ er finansielt støttet af „Ford Motor Company“, forbløffende nok med det ene formål at give Anderson mulighed for at skabe en film af mere professionel art end hans tidligere. Filmen er en tribut til arbejderne på Londons grønttorv, Covent Garden — til deres travle, glade arbejde i en natlig verden af tonsvis af pakkasser. Efter den virkningsfulde åbningsskævn — en lastbil monotone kørsel gennem det sovende London, akkompagneret af BBC's godnat-hilsen med „God Save the Queen“ — bliver vi sat af i de store rungende haller, der venter på at blive

fyldt med skinnende frugter og bedøvende blomsterdynger. Vi bliver præsenteret for en gruppe unge arbejdere, der lossere, drikker the, synger og pudser æbler med ærmet i forbibarten. Så følger den døde tid lige før markedet åbner ved 5-tiden — da er Covent Garden et virvar af købere og sælgere, en summen af råb og bestillinger, og ind imellem de travle handlende ses de gamle blomsterkoners rolige ansigter. Vi har fået en kunstners sande og uromantiserede indtryk af et samfund, der lever midt i Londons centrum hver dag — udtagen juleaftensdag.

„Every Day Except Christmas“ er den mest velpolerede og også den dyreste af de film, der har været vist i denne serie. Mere teknisk beskeden er „Nice Time“, der er optaget af to unge schweizere, *Claude Goretta* og *Alain Tanner*, begge ansat på „The British Film Institute“. Filmen har kostet 6.000 kr. og er finansieret af „The British Film Institute Experimental Production Fund“. Inspirationen bag „Nice Time“ er *Lindsay Andersons* afsløring af livet i Margates forlystelsespark, „O Dreamland“, og de to schweizere har også benyttet sig af „det skjulte kamera“. Det er atter menneskets form for adspredelse, der er emnet, og alle dens arter og afarter finder man næppe bedre repræsenteret end i Londons neon-centrum. De flimrende lys, spilleautomaterne, de endeløse køer til biografernes skrækkfilm, de gummityggende teen-agere, der hænger omkring Erospringvandet, de savlende mænd foran pin up-plakaterne, de tvivlsomme typer, der sælger postkort og billedrige publikationer, således er livet på Piccadilly Circus om aftenen. Og kameraet fortæller os lidt om de mennesker, der færdes her — de overbærende tilskuere, de fascinerede landboere og alle dem, der bare hænger omkring og venter på et eller andet. Trods de begrænsede tekniske muligheder er „Nice Time“ forbløffende dygtigt optaget — man kan så indvende, at det skjulte kamera forbyrder sig mod individets privatliv.

Programmet „Look at Britain!“ omfattede endvidere uddrag af famlende og amatørprægede film, *Lindsay Andersons* „Wakefield Express“ fra 1952-53 om provinsby-liv i Yorkshire, og en film om de små sidegader i Edinburgh med udgangspunkt i børnenes sange, „The Singing Street“ fra 1951.

Blomsterkone i Covent Garden. Fra „Every Day Except Christmas“.